

Sygn. akt IV Ca 390/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Małgorzata Michalska

Sędziowie: SO Waław Banasik (spr.)

SO Elżbieta Włodarczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 października 2015r. w P.

sprawy z wniosku Kółka Rolniczego w K.

o założenie księgi wieczystej i wpis prawa własności

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 8 kwietnia 2015 r.

sygn. akt Dz Kw 5770/14

postanawia:

oddalić apelację.

IV Ca 390/15

UZASADNIENIE

Kółko Rolnicze w K. wniosło o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) o pow. 0,48 ha położonej w K. i wpis w dziale II prawa własności na swoją rzecz.

Sąd Rejonowy w Żyrardowie postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2015 r. w sprawie Dz.Kw. 5770/14 wniosek ten oddalił.

Zdaniem Sądu Rejonowego wnioskodawca wykazał, powołując się na wypis i wyrys z ewidencji gruntów dotyczący działki numer (...) położonej w K., że jest to nieruchomość tożsama z nieruchomością dla której tutaj Sąd prowadzi Zbiór Dokumentów numer (...) (dawny nr (...)). Zbiór Dokumentów nr (...) (dawny nr (...)) prowadzony jest dla nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) o pow. 0,4555ha położonej w m. K.. Nieruchomość powyższą nabyło Kółko Rolnicze w K. od I. G. na podstawie umowy sprzedaży z dnia 19.05.1967 r. objętej aktem notarialnym Rep. A (...) notariusza W. B..

Do założenia księgi wieczystej i dokonania wpisu prawa własności na rzecz wnioskodawcy (Kółka Rolniczego w K. nr KRS (...)) konieczne jest jednak wykazanie przez wnioskodawcę, że podmiot będący właścicielem nieruchomości objętej zbiorem dokumentów, będący stroną umowy sprzedaży z dnia 19.05.1967 r. tj. Kółko Rolnicze w K. jest podmiotem tożsamym z podmiotem o nazwie Kółko Rolnicze w K. lub, że Kółko Rolnicze w K. jest następcą prawnym Kółka Rolniczego w K.. Powyższe okoliczności w żaden sposób nie wynikają z wydruku z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego. Wynika z niego, że Kółko Rolnicze w K. zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze

Sądowym w dniu 07.03.2013 r., zaś wcześniej podmiot ten był zarejestrowany w rejestrze prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Skierniewicach ((...)).

Kółka rolnicze jako swoisty rodzaj osoby prawnej funkcjonuje w obrocie prawnym od czasu wejścia w życie ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz.U.1982.32.217). Kółko rolnicze zgodnie z art. 18 ust. 3 ww. ustawy z chwilą rejestracji nabywało osobowość prawną. Do czasu wejścia w życie ww. ustawy kółka rolnicze funkcjonujące w obrocie gospodarczym i prawnym były stowarzyszeniami działającymi na podstawie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 1932.94.808). Kółka rolnicze były jednostkami gospodarki uspołecznionej posiadającymi osobowość prawną zgodnie z nieobowiązującym już zapisem art. 33 § 1 pkt 5 kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o społeczno-zawodowych organizacjach rolników działające w dniu wejścia w życie ustawy kółka rolnicze miały dostosować swoje statuty do wymagań ustalonych w ustawie i wystąpić o rejestrację danej organizacji i jej statutu nie później niż w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy.

Udowodnienie faktu wstąpienia przez Kółko Rolnicze w K. w prawa majątkowe należące uprzednio do Kółka Rolniczego w K. (będącego stroną umowy z 1967 r.), ewentualnie wykazanie że jest to ten sam podmiot, zgodnie z zasadą art. 6 kodeksu cywilnego ciąży na wnioskodawcy.

Tymczasem wnioskodawca załączając do wniosku odpisy dokumentów z akt rejestrowych nadal nie wykazał, że Kółko Rolnicze w K. zarejestrowane w rejestrze prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Skierniewicach ((...)) jest podmiotem tożsamym ze stroną ww. aktu notarialnego z dnia 19.05.1967 r. Co więcej z ww. dokumentów wynika, że Kółko Rolnicze w K., którego statut uchwalono na zebraniu w dniu 21.02.1983 r. było podmiotem nowopowstałym, nie powołującym się na sukcesje po innym podmiocie. Z uchwały nr (...)wynika wprost, że „tworzy się” Kółko Rolnicze z (...) w K..

W myśl art. 626 § 1 kpc wpis w księdze wieczystej dokonywany jest jedynie na wniosek i w jego granicach, chyba że przepis szczególnie przewiduje dokonanie wpisu z urzędu. Zgodnie zaś z § 2 tegoż przepisu rozpoznając wniosek o wpis, sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej. W obowiązującym, zmienionym w stosunku do poprzedniego (uchylony art. 48 u.k.w.h.), stanie prawnym nie istnieje podstawa do wzywania do usunięcia przeszkody wpisu. Jednoznaczne brzmienie art. 626⁹ k.p.c. nakazuje w wypadku istnienia przeszkody wpisu oddalenie wniosku wprost (vide: postanowienie SN z dnia 9 marca 2004 r., V CK 448/03).

Apelacje od tego postanowienia złożył wnioskodawca Kółko Rolnicze w K.. Zarzucił on Sądowi Rejonowemu błędy we wnioskowaniu, niewzięcie pod uwagę wszystkich istotnych okoliczności, nadinterpretację przepisów prawa, prowadzącą do dowolności ocen i wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez uwzględnienie wniosku o założenie księgi wieczystej oraz dokonanie żądanych wpisów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Kognicja sądu wieczystoksięgowego jest ograniczona do zakresu wyznaczonego przez art. 626⁸ § 2 k.p.c., czyli że sądy w obu instancjach badają tylko treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treści księgi wieczystej. W tym postępowaniu kontrola zaskarżonego orzeczenia (wpisu) dokonywana przez sąd drugiej instancji na skutek wniesionej apelacji jest wobec tego ograniczona tylko do tego, czy w świetle dokumentów załączonych do wniosku i którymi dysponował sąd pierwszej instancji, była podstawa do dokonania bądź odmowy wpisu, zgodnie z wnioskiem o wpis. Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy, oceniając złożone przez wnioskodawcę dokumenty, nie wykroczył poza ramy określone przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie bowiem z tym przepisem k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Granice swobodnej oceny dowodów wyznaczają: obowiązek wyprowadzenia przez sąd z zebranego materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych, ramy proceduralne, poziom świadomości prawnej sędziego oraz dominujące poglądy na sądowe stosowanie prawa. Swobodna ocena dowodów dokonywana

jest przez pryzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych. Uwzględnia wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

A zatem z dowolną oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego mamy miejsce wówczas gdy Sąd przekroczy granice oceny swobodnej. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie w granicach swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c.). Sąd ten wskazał dowody, na podstawie których ustalił stan faktyczny. Ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji w przedmiotowej sprawie jest prawidłowa, wyciągnięte zaś wnioski poprawne i logiczne, apelujący zaś nie wskazał skutecznie żadnych okoliczności, uzasadniających odmienną od dokonanej przez Sąd I instancji ocenę złożonych dokumentów. Wynika z nich, jak wskazał Sąd I instancji, brak wykazania następstwa wnioskodawcy po Kółku Rolniczym w K., będącym stroną umowy z dnia 19 maja 1967 r. Przed wejściem w życie ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o rejestracji kółek rolniczych oraz związków kółek i organizacji rolniczych (Dz. U. Nr 11, poz. 51), tj. przed dniem 7 maja 1981 r., kółka rolnicze i wszelkie inne organizacje rolnicze podlegały rejestracji w drodze administracyjnej na podstawie prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. Nr 94, poz. 808 z późn. zm.). Po dniu 7 maja 1981 r. rejestracja kółek rolniczych oraz związków kółek i organizacji rolniczych następowała w trybie przewidzianym dla pracowniczych związków zawodowych, a sądem właściwym dla rejestracji kółek rolniczych oraz gminnych związków kółek i organizacji rolniczych stały się właściwe sądy rejonowe. Ustawa z dnia 6 maja 1981 r. o rejestracji kółek rolniczych oraz związków kółek i organizacji rolniczych (Dz. U. Nr 11, poz. 51), została uchylona przez ustawę z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. Nr 32, poz. 217). Zgodnie z treścią art 18 tejże ustawy Kółko rolnicze i jego statut podlegają rejestracji, przy czym rejestracji podlegają także zmiany statutu kółka rolniczego, a przez zmianę statutu rozumie się również uchwalenie przez istniejące kółko nowego statutu. Przepis ten koresponduje z art. 42 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym działające w dniu wejścia w życie ustawy (dnia 11.10.1982 r.) kółka rolnicze i rolnicze zrzeszenia branżowe oraz gminne i wojewódzkie związki kółek i organizacji rolniczych, a także związki rolniczych zrzeszeń branżowych dostosują swoje statuty do wymagań ustalonych w ustawie i wystąpią o rejestrację danej organizacji i jej statutu nie później niż w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy. Tak więc gdyby wnioskodawca był kontynuatorem Kółka Rolniczego w K. winno to znaleźć odzwierciedlenie w dokumentach będących podstawą dokonania wpisu w rejestrze Kółek Rolniczych, prowadzonym wówczas przez Sąd Rejonowy w Skierniewicach. Tymczasem, jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy, zarówno ze Statutu Kółka Rolniczego w K., wniosku komitetu założycielskiego, protokołu zebrania założycielskiego i uchwał na tymże zebraniu podjętych (karty 107 – 127) nic takiego nie wynika. We wszystkich tych dokumentach nowo zarejestrowane Kółko Rolnicze występuje jako podmiot nowopowstały. Sąd Rejonowy, wydając zaskarżone postanowienie, nie był przy tym związany poglądem wyrażonym przez referendarza sądowego, zawartym w uzasadnieniu postanowienie z dnia 20.02.2015 r. Zgodnie z treścią art. 398²² § 2 i 3 k.p.c. w razie wniesienia skargi orzeczenie referendarza sądowego traci moc, a sąd rozpoznaje sprawę jako sąd I instancji. Sąd Rejonowy miał zatem uprawnienie do samodzielnej oceny złożonych przez wnioskodawcę dokumentów.

Wydając zaskarżone postanowienie Sąd Rejonowy nie naruszył ani przepisów prawa procesowego, ani przepisów prawa materialnego. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.